

บ้านปางยางคค

พระเจ้ากาวิละสามารถช่วยบิดาออกมาจากที่คุมขังได้ และช่วย
กองกำลังของพระเจ้าตากสินขับไล่พม่าออกไปได้ หลังจากนั้น
จึงได้ฟื้นฟูเชียงใหม่ให้เจริญรุ่งเรืองสืบมา

แก้วได้เป็นเจ้าเมืองลำปางสืบแทน
เจ้าฟ้าชายแก้วเป็นผู้ให้กำเนิด
ต้นตระกูลเจ้าเจ็ดตน, ต้นตระกูล ณ
ลำปาง, ณ ลำพูน, ณ เชียงใหม่ ซึ่งมี
พระยาภาววิละเป็นเจ้าหลวงเชียงใหม่องค์
แรก โดยในสมัยนั้นพม่ายังพยายามจะ
ตีกรุงธนบุรี โดยใช้หัวเมืองล้านนาเป็น
ฐานกำลังสำคัญส่วนหนึ่ง และได้จับตัว
เจ้าฟ้าชายแก้วเป็นตัวประกันเพื่อไม่ให้
เกิดการหักหลัง

อย่างไรก็ตามพระเจ้ากาวิละก็
สามารถช่วยบิดาออกมาจากที่คุมขังได้
และช่วยกองกำลังของพระเจ้าตากสินขับ
ไล่พม่าออกไปได้ หลังจากนั้นจึงได้ฟื้นฟู
เชียงใหม่ให้เจริญรุ่งเรืองสืบมา

“หมู่บ้านปางยางคค” ตั้งอยู่ในเขต
อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ความสำคัญของ
หมู่บ้านแห่งนี้คือเป็นต้นกำเนิดของพระเจ้ากาวิละ
เจ้าหลวงองค์แรกของเชียงใหม่

สำหรับความหมายของชื่อหมู่บ้านยังไม่
ค่อยชัดเจนนัก โดยคำว่า “ปง” หรือ “พง” คือพื้นที่
ซึ่งมีน้ำท่วมเป็นครั้งคราวหรือที่ริมน้ำ “ยาง” คือ
ต้นยางที่มีลักษณะสูงใหญ่ และ “คค” คือครกที่ใช้
ตำข้าว ตำน้ำพริก ตำผลไม้

เมื่อนำมารวมกันจึงน่าจะมีความหมายว่า
ต้นยางขึ้นที่ริมน้ำแล้วนำมาทำครกตำข้าว แต่ผม
ไม่แน่ใจว่าจะถูกต้อง อาจมีความหมายอย่างอื่น
ก็ได้

แล้วบ้านปางยางคคมีความสำคัญอย่างไร
ย้อนหลังไปในราวปี พ.ศ.๒๒๗๐-๒๒๗๕ บ้าน
เมืองในสมัยนั้นเกิดศึกสงครามไปทั่วเพราะพม่า
กำลังอ่อนแอ หัวเมืองต่างๆ จึงแย่งชิงกันเป็นใหญ่

โดยท้าวมหายศเจ้าเมืองลำพูนยกทัพมาตีลำปาง
เมื่อได้ชัยชนะแล้วจึงตั้งทัพอยู่ที่วัดพระธาตุลำปาง
หลวงแล้วเรียกเก็บภาษีตามใจชอบ ทำให้ชาวบ้าน
เดือดร้อนไปทั่ว

ในขณะนั้นนายทิพย์จักรชาวบ้านปางยาง
คคซึ่งมีอาชีพเป็นพรานป่า เป็นผู้มีความเก่งกล้า
สามารถจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าในการ
ยกกองกำลังไปขับไล่ท้าวมหายศ หลังจากที่ได้
วางแผนการเสร็จเรียบร้อยแล้ว นายทิพย์จักรหรือ
หนานทิพย์ช้างจึงพาผู้ติดตามที่มีฝีมือพากันลอบ
ต่อน้ำเข้าไปในวัดและยิงท้าวมหายศตาย ทำให้
ทหารเมืองลำพูนถูกตีแตกพ่ายหนีไป

เมื่อขับไล่ศัตรูได้เป็นผลสำเร็จ นายทิพย์
จักรหรือหนานทิพย์ช้างจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
เจ้าเมืองลำปาง มีชื่อใหม่ว่าพระยาสุลวะลือไชย-
สงคราม และมีราชเทวีชื่อพิมลมา ต่อมาให้กำเนิด
โอรสธิดา ๖ คน โดยโอรสคนที่ ๒ คือเจ้าฟ้าชาย

ปัจจุบันลำปางกับเชียงใหม่ไม่ไกลกันมาก
นัก แต่น้อยคนที่จะรู้จักบ้านปางยางคคที่เปรียบ
เสมือนหนึ่งต้นกำเนิดของนครพิงค์ เพราะถ้าหาก
ไม่มีหนานทิพย์ช้าง ไม่มีเจ้าฟ้าชายแก้ว ก็ไม่มี
พระยาภาววิละผู้สร้างเมืองระเมิงคี่ให้เป็นที่เลือกลือ

เชียงใหม่ก้าวหน้าไปไกลกว่าลำปาง ทำให้
ภาพของเมืองเขลางค์นครถูกบดบังด้วยรัศมีเมือง
นพทิส ที่เป็นตัวแทนของล้านนาในระดับสากลทั้งใน
ด้านการท่องเที่ยวและความเจริญสมัยใหม่

บ้านปางยางคค อำเภอห้างฉัตร จังหวัด
ลำปาง หากผู้ใดเดินทางผ่านไปมาอย่าลืมนแวะ
เข้าไปชมหมู่บ้านและวัดที่มีวิหารโถงสวยงามไม่
แพ้ที่ใด รวมทั้งไหว้อนุสาวรีย์ของพ่อเจ้าทิพย์ช้าง
วีรบุรุษของเมืองลำปาง